

POLGÁRTÁRS.

Társadalmi, ipar, kereskedelmi, tanügyi s közgazdasági lap.

Előfizetési díj: egy évre 6 frt., félévre 3 frt., negyedévre 1 frt. 50 kr.

Az előfizetési díjak Kutas Imre könyvnyomdájába intézendők.

Megjelen minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: kismestern. 1385. sz.

Hirdetések: a legutányosabb árszámítás mellett a kiadóhivatalban vétetnek fel.

Bélyegdíj minden közlésnél: 30 kr. — Nyilt tér petit sora 20 kr.

Csok jassa!

Polgártársak! Forduljunk keletnek — a lelkesedés örömeivel, hálánk kegyeletével. Ezred év előtt őseink bölcsője Ázsiában rengett. Az Oriens szép! Az ó világ soha meg nem vénül.

Isten ős alkotásakor keletet, Ázsiát, Afrikát úgy megáldá, miként: a tudományok királya Humboldt bámulta az ázsiai Delavaghirit az áradásaiban milliók áldását izapoló Nilusforrását Afrikában Liwingston tizedekig kuttatta; Keletnek virányaiban a Biblia virágai, — Libánon Cédrusa, — Syrás rózsája Linnéket ragadtak el.

Állatvilágában, az ó világtól törpülve is óriás Elefant, a puszták királyi oroszlána, a tenger és lég urai: Darwin csodálatát keltik. — Az ős földet Isten így alkotá! Nézzük, mit építettek fiaii?!

A gulák hyerog iphai ezredek multán is lepecsételt levelek. — India Pagodái a Maurépitészet, — Cleopátra tüje, egy világot érnek. — A Pyramisok, három ezred éve tekintenek reánk, — bár halottjainak neve is elveszett. — A tudományoknak kelet a csillagászatot, Arábia a betiket és számokat adta, kelet a költészet hazája, — és gondos ápolója. Midőn Európa halhatlan költője a szent kutaknál az ó világ ezred éves énekeit bámulná, mint ezt Lamartain keleti utazásában leírja, versenyre hívta fel a kutak hevenyész költőjét, és midőn a nyertes a keleti lón, Lamartain csodálva kérdé, hogy nem sajnálja-e, ha gyönyörű gondolatai elvesznek! — Az ázsiai azt felelte: hallod, a költők remekei ezred éve élnek. Mi érdemes megmarad! mi hitvány, veszszén! A költő önzéstelenségének szép bizonyossága ez.

Emelkedjünk még magasabba. Minden vallás az ó világból indult hódításaira. Őseink első Istene: Hadur, a tűzmadár, — a világitva éltető nap — Confucius bölcsessége és Budha mind kelet szülöttei. — De magának Mózesnek Ázsiában adá Isten a 10 parancsolat szent tábláját.

A názárethbeli Jézus onnéth hirdeti a szeretet két parancsát; mely a világosság, és szabadság ak a földet meghódítá. Minden vallás keletnek szülötte, mert Hel-

lás és Romának szép mythosa is csak Isis és India isteneinek másolata. Ázsiában született Mahomed a proféta, a vitézek vallása. — A hitigazításnak is ragyogó példáját adja Ázsia, — midőn Európában Huss János a lelkiösmeret szabadságáért máglyán halt vértanui halált, Ázsiában Mustapha a szeretet tanát hirdeti e szakban. „Muzulman, ha keresztényt találsz, csókold meg.“ Elvértettek a vértanuk, de tanok halhatatlan. Ázsia a törelemnek is hazája.

Európá nem vala képes kereszties hadaival Megváltónk sirját elfoglalni; de azért az ozman a hit embereit imádkozni hagyja a szent sirnál

Mahomednek és föld között lengő koporsója és a Megváltó sirja oly közel aluszszák a háborítatlan nyugalmat

Az ó világ az emberiség bölcsője, egyszersmind méhkas, melyből a romlásokban törpülőkre a népvándorlás raját zudítja.

Ma a Hunnok száguldnak él s Botond a megromlott B y z a n e kapuját bezuzza. — Holnap őseink foglalják el edes hazánkat. Utánunk testvéreink az Osmanok hadi és államférfiai bölcseséggel a keleti császárok két világrézsben fekvő Constantinápolyt teszik birodalmuk fővárosává.

Az ozmán vitézségét ösmerjük, mert Európa érdekében szemben állunk Testvéreinkkel — Es a két keleti Tesvér harcait arany betükkel jegyzé fel Clió!

Boldogító gondolat! ma testvéri üdvözlőnkét küldhetjük a hősöknek.

Az Ozman hadserege ma a világ bámulata! Homer Iliásának nagyított mythosát csodáljuk az Ozman seregnél. Európa vitézei között nem rég nemzetünk oroszlánként küzdött!

Szomszédjaink a legyelek halált osztva fogadták a halált!

Az ozman bámulta a lengyel sas diadalma, és midőn elvérzett, megsemmisítésök ellen egyedül az ozman (feledve, hogy régebben a lengyel hősök szabtak hódításainak határt) tiltakozott.

A lengyel slawok iránti részvétben a magyar osztozott az ozmanokkal.

A vitézségnek, az elismerésnek — az igazság tisztelétének gyönyörű példája ez

Közeledjünk feladatunk megoldásához. —

Midőn a korlátlan orosz hatalom a keresztények jogainak védelme címén az Osman császárságot háborúval fenyegette, az éjszaki hatalomtól félt európai diplomatia pedig rémitgette: majdan aranyozott vas kalitba zárta a török oroszlánt.

Az Ozman kibékítő feleletül minden népének az egyenlőség boldogító alkotmányát adta és mégis: az éjszaktól felháztított vazal államok pártot ütnek és a ketrecéből kitért oroszlán összetörte jobbjait, és Európa nem engedve az ozmán győzelem kizsákmányolását; a vitézek sújtó karját felfogta, sőt az oroszok xerxesi hada reá tört a jog és igazság érzületében bizva a készületlen Osmánokra. — És a Magyar a megpróbáltatások óráiban Európában egyedül sirt a gyermekeiben, nejeiben, aggjainban pusztított testvérért.

Es az oroszlán másodsor is kitért Európa bámul! A félholtnak híresztelt félhold csapatonként pusztítja az orosz, ellenét. — A legifjabb alkotmányos megmenti az alkotmányosságot Európának!!

Ázsiában Mukhtár kitüzve a toladót: kitisztítva Örményországot dicőségét arat! A Duga szorosok villama Suleiman sepi ki a Balkánokból az orosz! — Bulgaria folyamai között Mehemed, Osman negyedszer is halhatatlan!!

Volt Termophilének 300, van Ázsiának 500. 000 Leónidása. Szabjunk lelkesedésünknek határt; hallassuk szívünk-ből: Eljelenek az oszmanok!

Csok jassa ozmanli!
Allah sziva bereket verszin!

Gróf Vay Dániel *

Hajdumegyében megtartatnak az új törv. hatósági bizottsági választások. Az utolsó gyűlés is megtartatott a régi bizottsággal Uj élet! uj szellem! Ez az, a mi után buzgó imádság epedez százezrek ajakán!

Iparos ifjusági egyletünk körében már meg lehetne kezdeni az esti előadások-

* Nekünk jutott a szerencse, hogy a nemzeti közérzetletet oly híven kifejező emez örök becsű szép sorokat közölhetjük. A nagy tudományú gróf beszédét a török győzelem alkalmából tartott ünnepélykor mondta el a polgári kaszinó erkélyéről. Ezt egyik munkatársunk írta le a beszéd után. Szerk.

k a t. Szellemi erők bizonyára akadnának e célra. Más városoknan, hol az ily ügyek rendezettek, már gyakorlathba venék ezt. Ohajtandó volna, hogy Debrecenben is, másutt is kövessék e jó példát.

— A török nemzet hőseinek Debrecenből küldendő arany cserkoszorura eddigelé mintegy 1000 frt gyült be. A gyűjtő iver beadási határideje ma van. Felhívjuk erre a t. gyűjtők beces figyelmét. Az iver Beer Kálmán ügyvéd s pénztárnokhoz adandók be. Most tehát a munkát meglehet kezdeni. Igen természetes, hogy a koszorut helybeli aranyműves fogja csinálni.

— Nincsenek munkás kezek. Akkor tehát nincs szegénység sem. Ugy beszélnek, hogy Debrecenbe nem lehet kapni favágókat. Pompás! Boldogságunk annyira ment, hogy nem kell a kereset.

Levelék egy városi urfihoz.

(Falm és obashatják.)

Kedves Öcsém! A társadalomnak sok ferde kinövése van, ilyennek találok először is a ti divatozhatnámotokat, mely valószínűségi mániává leand maholnap, s ezt nem csak arra értem, hogy az egyszerűen mellesleg nemzeti viselettel elfordultatok, hanem minden cselekedeteitekben, úgy háznál mint azonkívül idegen nemzeteket majmoltok.

De bármily nagy legyen is hajlandóságotok más nemzeteket utánozni, különös az hogy eszetekbe nem jut a spártaiakat mintául venni — az erényben.

Tudományosságot szenvedegni, ez is a ti divatotokhoz tartozik. Ismerni minden tudományos könyv nevet, tudni, hogy ki írta azt, s a ki írta, mikor, micsoda betegségben halt meg? Értetni a politikának azon részét, mely a köpenyeg forgatást tárgyalja és üdvöskének vallja. A szépszettantól tudni, hogy a bojtortján gyökérszesz szép göndör szakált nevel s hogy a „Ravissante“ üvegként 2 frt. 50 krért árulatik. A festészetből tudni, hogy az egri veres bor felülmúlja a debreceni vinkót. A szobrászatból érteni a reték hámozást, a zenészetből tudni, hogy miként lehet füttyöléssel minél nagyobb színházi botrányt csinálni, tagja lenni az u j v i l á g minden egyletének.

Thalia megváltása.

Dramai prólóg.

Az aradi színház megnyitására okt. 4. Irta: Csiky Gergely.

Személyek: Thalia. — Ledérség. — Nyegleség. — Nyomor. — Renyheség. — Nemzetiség. — Közömböség. — Anyagiság.

(Liget. Fák, bokrok. Thalia szegényes kopott ülözetben az egyik bokor alján pihen, fejét mohos köre hajtva. A háttérben magas palota emelkedik. Reggeli szürkület, lassankint egészen megvirrad. A függöny felemelkedésekor a palotában vidám zene és dal hangzik.)

Dal (a palotában)

Éj, nap egymást válogatva
Hozza gyönyörét nekünk,
Holdvilágnál, napsugárnál,
Vigan tünik életünk.
Csillag sápad, hajnal támad
Mosolyogva kék egen:
Jó kedvünket csillag lássa,
Piros hajnal hasadása
Uj kedv és öröm legyen.

(Zaj, kacagás, pohárcsörgés.)

(Thalia küssé felemelkedik a körül s körültekint.)

Eltűnt az éj, fényt szór a napsugár
Nyomorra, vígalomra egyaránt.
Köszöntsek dallal őt a boldogok:
Üdvözlétére csak könyvet hozhatok.
(Ismét a köre hajtja fejét.)

Dal (a palotában)

Ne keresd a boldogságot
Fellegek közt szüntelen,
Itt van, itt a tűzhevő bor,
S edes izzó szerelem.
Ez az élet, vele éled
A mi jó és a mi szép;
Minden a mi tul van rajta:
Kóros agynak gondolatja,
Kába álom, csalfa kép,

Thalia (magában.)

S a kisértő fülembé sugja egyre:
Eszményed, melynek éltél, melynek élsz,
Csak örjögő agy kába álma volt.

Ledérség (jó a patotából.)

Dicső egy éj volt, mondhatom, ez is;
Be kár, hogy már aludni küld a hajnal.
De vigasztal, hogy alkonyatra ismét
Elülről kezdjük, mit most elbagyánk.

(Előbbre jő s észreveszi a kövön nyugva Thaliát.)

Hohó, mi ez? Ki fekszik e kövön?
Biz ez leány s hozzá még szép leány.

(Thaliához.)

Miért hajtád e köre szép fejed,
Bájos leányka? Hajtásd keblemre inkább,
Könél puhább az, ott jobban pihensz.

Thalia (felemelkedik.)

Ne háborgass, nem értem én e szót.

Ledérség.

Ily szép leány ne értené e szót?
Honnan jövel hát, hol nevelkedél?
Te vagy az első s egyetlen leány,
Ki férfi bókját meg ne értené.

(Nyegleség jó s halkán a beszélgetőköz közeledik.)

Thalia.

Szegény, bolyongó, árva lány vagyok,
Hazátlan, hajlék nélkül, elhagyottan
Járok-kelek a nagyvilágban én.

Ledérség.

És egymagad jársz? Senki sincs veled?

Thalia.

Van egy társam, ki mindig hű marad,
Gyötör, kinez, de el nem hagy soha.

Ledérség.

S mi a neve e kedves utitársnak?

Thalia.

Nyomor!

Ledérség.

Huh! ez az undok vén banya!
Jobb társat nem tudtál választani?

Thalia.

Nem én választám őt ki társamul;
Hivatlanul jött és velem marad
Kéretlenül.

Ledérség.

No majd elküldjük őt,
Hogy többé nem lesz kedve visszatérni.
Ily szép leány más sorsra született,
Mint e banyával járnai utfelén.

Nézz rám, leánykám! Nem tagadhatod,
Csinos fiu vagyok, s azonfelül
Jó szívem is van, gazdag is vagyok.
Nem volna kedved azt a vén banyát
Velem cserélni fel?

Thalia.

Hagyj engemet!
Nem tudnék ilyen vidám fényes urnak
Én egyszerű szegény lány tetszeni.

Ledérség.

Ne félj, majd megtanítlak erre én.
Most kissé még komoly vagy és szemérmes;
Erényről, bűnről még az ó divat
Fogalmat zavarják agyadot.

Hjah! ezzel lánykám, fel kell hagyni ám.
Ilyesm már egyhangú és unalmas;
Csak az kelendő a mai világban,
Mi izgat, csikland, érzéket zavar,
Mi könnyű, lence csábító, ledér.
Ha majd te is ilyen léssz, gyermekem,
Meglátod, mennyire divatbn jössz.

Nyegleség (közbelep.)
Ne hallgass, lány, e csábító szavára,
Erényed lesz segítségének ára.

Ledérség.

Haha! dicső megváltó, mondhatom.
Hallgass csak erre, szép kezebe jutsz.

Nyegleség.

Erényét sértetlen megóvóm én.

Ledérség.

És őt magát piacra hurcolod.

Nyegleség.

Hasznára lesz.
Ledérség.
S magad hasznára is.
Nyegleség.

Bolond, ki mindent nem értekesít.
De ily bolond én nem vagyok, s te sem
Léssz az, leány, ha szómat fogadod.
Sok szép tulajdonod van, láthatom,
És mégis árván, elhagyatra jársz,
Egyetlen utitársad a Nyomor.

Miért? Mert büszke és szerény valál,
S a mid van, azt eladni nem tudád.
Bízd rám magad; meglátod, mennyire
Emelkedik értéked kezem közt.
Ha dobra verjük, uton-utfélen
Kürtöljük azt, a mit tudsz és tehetsz —
Sőt azt is, a mit nem tudsz, nem tehetsz.

A nép figyelmes lesz majd érdemidre,
S azt is meglátja benned, a mi nincs.
Csak így lehet ma napság boldogulni.
Nem azt nézik most: mennyit érsz? mi vagy?
Csak azt: milyennek kürtölöd magad?

Ledérség.

Más szóval: légy világboldondító.
Nyegleség.

Mért nem, ha így akarja a világ?

Ledérség.

Válassz leányka: én gyönyört kínálok.
Nyegleség.

Én hirt, dicsőséget, vagyon adok.
Thalia.

Oh hagyjatok, őh ne kísértetek!
Csábos szóval mért kínáltak segélyt,
Ha viszonzásul oly nagy árt kívántok?

Ledérség (megragadja kezét).
Jer, jer velem, látom csak színeleléből
Állsz ellen még, asszony szokás szerint.

Nyegleség (megragadja másik kezét)
Oh nem! velem jössz; látom, bölcs leány vagy,
Megértéd szavamat.

másik az
ntatlan stb.
zsgazdasági
nycsarnoka
kötetése a
adna előle-
-it venne
endő volna!
ügynökök

Nagy rész-
mint a ju-
évről, s v
hogy B-
frton felül
szállítási
többe 1-2
rtokos mint
za buzája,
rosi keres-
megveszi.
ze tennék
kereskedők-

! Szidja a
eresi a föld
munkás, de
nnak, a kit
őle mielebb.
az mit csi-

elynyomat-
gozik a na-
közönség
p. egészsé-
fajbuzák;
adott. Ten-
sz. Időjárá-
kezdének
unka folyik.
álva vékája

Gáthalmi.

nye.
alij. Most már
az ékszarvát,
tábo Endrénék.
lónom akörme-
Nagyon kö-

ty,
ajdonos.
ndor.

biztosító
ei a f. évi
ött rendki-
én, a neve-
méltányo-
257 frt 54

biztosító
ket nyilván-
Csuka Já-
nuel, Funk
Fleischer
szter.

Gábor,
őbiró.

zén
SNÁL

on kapható

feltételek bár-
logatlan az ér-
a prts. 459. § a
re, bánatpénzé-
bocsátatni, és
t az előbbi becs-

erésre kitűzött
gényt, — avagy
ak, hogy e rész-
hivatalos lapban
ámitandó 15 nap
ek is, ezen kir.
azok a végrehaj-
teljár feleslegére

mint telekkönyvi
tartott üléséből.

Beöthy
h.jegyző.

uj és cserép-
s közelében
n.
a szerkesz-
3-3

No hát ezekből láthatod, hogy teljes jó akarattal megvilágítam tudományos oldalról. Világért sem gondolom, hogy ki nem felelt volna, de azért ne nehezted, az ilyen falusi emberek észbe sem jut az a sok cifra nevű tudomány, melylyel ti ékeskedtek, tehát csak arról emlékeztem meg, a mit rajtad láttam, de a mi belől van no a többen bizonyosan tökmagot találunk.

Azt sem lehet mondani, hogy rossz hazafiak vagytok, pártoltok minden szépet és nemest, a mi hazai, erkölcsi és anyagi támogatásra talál nálatok minden jótékony intézet. Vagy nem ezt bizonyítja-e azon körülmény, hogy a hazában számos beteg pincsi-ápoló intézet, agyarsz-egylet, ferbli-kompanya, borkóstoló egylet s tudja a manó még miféle üdvös intézet teljes virágzásnak örvend; arról mit tehetek, hogy holmi nő-egylet, árvaház, egyház, iskolára nem jut már pénztek s a honvéd menház ápolójai számára szükön jut a szegedelem, a ti hazafiságtoktól annyi is elég.

Hogy pedig a hazai ipart pártoljátok annak fényes bizonyossága az ugynevezett fakilincs hűző s ü r ü e m e l k e d é s e.

Hegyközi.

A papok hajdanában.

— A nép felvilágosítása érdekében. —

Ha meg akarunk ismerkedni a régi papok gondolkodásával a laikus vagyis közönséges emberekről, kikről mindig csak „néptömegről“ (vulgus) emlékeznek: úgy magukat az egyház atyjait kell hallgatnunk:

„A nép“, ugymond Simesius püspök (Calvit. pag. 515.) „egyalában kívánja, hogy megszűnjék. — Vulgus vult decipi. — Nem is lehet másként bánni vele. — Egyiptom régi papjai is mindig úgy cselekedtek; azért zárkóztak be templomaikba és szöttek, a nélkül, hogy a nép megtudhatta a vallás titkait (mysteria), mert ha a nép megtudta volna, hogy ámitják, haragra gerjedt volna papjai ellen.

Egyébiránt — így folytatja a fentvezetett egyházatya — hogy is bánhatnánk másképpen a néppel, mintán csak néptömeg? A mi engem illet, úgy a magam részére mindig bölcs, de a néppel szemben pap leszek.“

„A nép ámitására — írja György Nancianeról Jeromosnak (Hieron. ad. Nep.) csak holmi üres fecsegés kívánatik meg; mert mennél kevesebbet ért, annál jobban csodál. Sokszor apáink tanítóink is, nem azt mondták, a mit gondoltak hanem a mit a körülmények és a szükség mondatnak velük.“

„A csudálatos által — ugymond Sancho-niathan — mely tiszteletet iparkodtak maguk iránt gerjeszteni.“ (Euseb. procp. Evang. lib. III.) Ilyen volt a papság gondolkodása az ó-korban, és így gondolkoznak és cselekednek még a bráhimok és lamák, (indus és tatár papok) és tökéletesen az egyiptomi papokra emlékeztetnek.

Ezen család és hazugság rendszer mentegetésére azt hozták fel: hogy veszélyes lenne a népet felvilágosítani, mert ismereteivel vissza élne.

Kétségtelenül veszélylyel járna valamely nép téves hitét egyenesen megtámadni; de em-

berszer ető és orvosi munka, a szem et a vilá-gosság meg a kart a szabadságra elő-készíteni.

Weisz Gyula.

specialista és fogorvos.

— Budapestről. Az evangélikusok egyház kerületeinek küldöttség Geduly d-náninenni superintendens vezetése alatt br. Baldácsynál tisztelettel megköszönvén nagyszere-rü adományozását. Az fővárosi iparosok köre e hó 14-én családi estélyét új helyiségben ismét megkezdte. A király az ő szónyi helv. vallásu egy-ház közégfelségelyezésére 150frtot adományoz-tott magánpénztárából. Erkel Ferencz „Hunja-di nyitányát“ előadták Chicagóban is a zene akari hangversenyek alkalmával. Túr István a jövő héten Párisba utazik melynek célja a ten gerközi csatorna tervének megbeszélése az ala-pítókkal. Egy ügyvéd végrendeletileg 30000 for kamatját hagyományozta a nemzeti színház tán-cos női kar azon tagjának a ki férjhez megy.

Vásár után.

— Helyi szemle. —

Elnémult a zaj, a vásári élet után ren-des napi foglalkozásba esett vissza az élet menete. — Nem hallani a vásári komédiások verkhjét, lármás dobpergését, nem mutatja már magát a hosszszakalú vásári öreg, nem emelgeti a mázsás vaskörtéket a fiatal szűz, nem csikorg a forgó komédiás kereke, nem ülnek férfiak és nőcseléd, mulatni vágyók a falovakat, halpikkelyes sárkányokat, nem hivo-gatják a kereskedők boltjaikba a népet, uincs kinek mondogatni a „Mi tetszik kérem? Mit méltóztatik parancsolni?“ Néma, zárt a vásári bódé, a sátrak forgó kerekeinek összebugtak s félre húzódtak telelni, várva a téli vásárkor bekövetkező új életet, a feltámadást!

Minden oly mélabus, oly annyira csend-es, csak azok örülnek, kik vásárfát kaptak, egy, vagy más tekintetben, s az eladó, ki jó vásárt csinált, a vevő, ki jutányos áron vett valamit. Mily változatos az élet!

Vásár volt. Gunyvetet vett fel s veszt mindinkább a debreceni hirneves nagy vásár, melynek egykor oly messze vitte híret az orszá-g népe, s most nem szólhatunk már így! Vásár, semmi egyéb. Nagy neved oh vásár! Vásár, semmi egyéb. Nagy neved oh vásár, a feledés tengerébe készül mindinkább lehatolni, elenyészni. Emléked megmarad a helylyel, hol a bomladozott kósátrak már itt-ott üressé tet-ték a tért, tolongó népet nem kívánván többé fogadni.

Vásári élet! visszavarázsolhatlan egykori debreceni vásár! Ne félj, ha más senki, de a gyékény fedélzeti fonatosor, a Laci-konyha, a város e híres étkező helye hivatva van meg-örizni emlékedet.

A fonatos ez utánozhatlan éftárgy s éh-oszlató, a bősös sülttel, friss debreceni fehér kenyér és vinkóval, ezek csak a világ végeze-tével hagyhatják el a szabadság vásárait. Tél, tavasz, nyár és őszszel a debreceni szabadság vásár alkalmával mindannyiszor felütik ezek sátorfáikat s gumba módra teremnek ez ide-nyekben annyiszor, mennyiszor, mert a fényes piaci boltok előtt és környékén ilyesmik nem díszelgethetnek. Rendeltetése e hely, hol ősi-időktől fennáll. Szépészeti nemes törekvés! oh hadd e helyet sértetlenül továbbra is. Rögös, poros, sáros olykor-olykor az ut, mely ide vezet; oh de az étel, ital, az isteni fonatos és vinkó másutt nem lehet termékeny talajt. A rózsá töviske közt, az arany, drága érc, szik-lák közt terem, — mégis előbbi oly kedves, utóbbi annyira kapós. Így van a fonatos és vinkóval is vásári idényben az ember.

És ti felkent papnői a fonatos és vinkó áruló helyeknek: ragaszkodjatok ősi jussai-tokhoz, ne hagyjátok e helyet, — hogy rajta burján, dudva, paré, gyom tenyészszék idővel, drága lehet az ép ugy nektek, mint egykoron méltó utódaitoknak. Szent ereklyéket őrizzék a hazai ipart gyártmányu gyékényes kies-mesterkélrt s ne feledjétek mit mondott hajdan a bölcs:

Ez a föld, melyen annyiszor Sok itce vinkó folyt, Ez, melyen annyi éhező Sok fonatos befőtt A nagy városom és másutt Nincs számotokra hely, Aldjon, vagy verjen sors keze, Itt enned s innod kell. . .

Vadonc.

Thalia temploma.

— Debreceni színeset. —

A hét folyamában a színházi műsor igen változatos volt. Adatot dráma, tragedia, nép-színmű, vígjáték, operette. Mint új darab ada tott vásár vasárnapján Lukácsi Sándor „Veres haju“ című népszínműve, mely eltekintve a mesterkélrt bonyolításokat, s egy pár lélektani-lag indokolatlan jelenetet, népies irányu, za-matu nyelvezeténél fogva, a mely különben a darab legnagyobb érdeme, a sikerültebb darab-khoz számítható. Az oroszánrészt a darab sikerült előadásában Nyilvay Irmát, Zöldinét, Arauyossy Gyulát és Lovászi Dezsőt illeti.

Bemutatta magát új operette énekesünk Kunsági Lajos A n g o t-ban Ange Pitou szere-pében, a közönség igényeit kielégítette.

„Stuart Mária“-ban a czimszerepben lé-pett fel Temesváryné, Farkas Irma, játéka bár a művésziesség fókán még nem áll, de tekin-tetbe véve, miszerint tavaly még csak mint mű-kezelő szerepelt, minden jelenlevőnek vá-rakozását felülmutta. A közönség gyakori tap-sokkal jutalmazta fiatal, kezdő, szép remények-re jogosító fiatal művésznőket. Mi is csak gratulálhatunk, hogy tehetségének fejlesztésére a helyes utat és irányt oly szerencsés tapin-tattal és műérzékkel választá meg. Kitüntetették még magokat Szikszayné, Toldi, Lovászi, Ve-zéri. Csók. Kerek előadás. Török, miként másszor, úgy most is páratlan ügyességgel; s ritka művésziességgel személyesít Marittá-t, a porléányt, gyönyörtelen, elragadólag szavalt. A közönség gyakori tapsviharban tört ki. Mel-lette osztozkodott a dicsőségben Toldy.

Aradi színház.

Az aradi színház ünnepélyesen nyitattott meg Csiky Gergely feleköl szellemről tanusko-dó „Thalia megváltása“ című drámai prolog-jával, a melyet egész terjedelmében mutatunk be olvasóinknak. A társulat első rangu tagjai a debreceni közönség kedvencei, így Abonyiné, Németh János, Szathmári Árpád, és városunk szülötte Kutasi Janka, kik mindnyájan a kö-zönség kedvenceivé lettek a művésziesség ma-gaslatára emelkedett játékaik által.

Debrecenből Kis-Várdára.

— Rajzfele. —

Kis-Várda, oct. 9-én.

Kedves Szerkesztő barátom! Sohasem tudtam ez ideig, miért fizetjük a keleti vasuti komédia után azt a temérdek szelvény-garantiát. Most már tudom. Hát azért, hogy olyan vasutat nem eszékált még Stroussberg, — a vasut-király sem, minő a nyiregyház-ungvári vonal. Az ugynevezett „K a r a l á b é c u g“.

Nemzetiség (a palotában)

Elég! Ne többet! Káromlás e dal!

(A zene elhallgat.)

Thalia.

Ah! mily szavak! új élted e hang.

Hozzá futok, megmentőm ez legyen.

(A palota ajtajához rohan és ki akarja nyitni, de ez be van zárva.)

Nyomor (Thalia után rohan)

Térj innen vissza vakmerő leány!

Itt ez ország hatalmas fejedelme

Lakik dus fényben. Mint gondolhatod,

Hogy rongyosan, kopottan, a milyen vagy,

Megláthatnád e fényes ur színet?

Thalia.

Látnom kell őt, magához emel ő!

Az egy szó, melyet hallék ajkáról,

Világot gyujta szemeim előtt:

Közös törekvés vágya ég szívünkben,

Megért ő engem és védelmet ad.

(Megzörgeti a palota ajtaját.)

Ledérség.

Hiszem csak azt várd! Az ifju királynak

Én voltam mestere, pár cimborámmal;

Nem ugy van ő szoktatva és nevelve,

Hogy ábrándokra pazarolja el

Az élvek drága pillanatjait.

Erős varázslat tartja fogva őt.

Thalia.

Varázslatnál erősb az én hitem.

(Ujra zörgeti az ajtót)

Nyegleség.

Be sem bocsátanak ily kopott ruhában:

Jer hát, ne fáradj hasztalan tovább.

Kövess csak engem, a mit én ígértem,

Minden hiu reménynél többet ér.

(Megfogja Thalia kezét s el akarja vonni.)

Thalia (királynő kezét.)

Az én reményem nem hiu. Bocsáss!

(Ujra erősebben zörgeti az ajtót.)

Nem tudom, hogy a különben tiszteletre méltó karalábénak mennyire esik kevesesen nevének illetően lepocskondiázása, de annyi igaz, hogy a karalábé-czug rettenetes egy vasut. Az ember mig Kis-Várdáig ér, elszámolhatja a közön-séges monarchia állandó, függő, lebegő és leendő adósságait, vagy pedig, ha ért a „ferbli“ nemes mesterségéhez, — elkártyázhat batos ferblin a 4 mértöldnyi uton 15 frtot pengő-ben. Probátum est! Különbén a csiga módra haladás valóságát legfényesebben igazolja azon menyre, földre igaznak állított történet, mely igen szépen jellemzi ezt a Lónyay-vasutat, meg a kormányt, mely építette, s a pártot, mely mameluk „l é g y e n“ szavával a tényt megtörténni engedte. Az eset egy nyiregyházi fiskárius vezet vissza, ki Beregszászra igye-keztén, ép azon perczen érkezett a nyiregy-házi pályaudvarba, — midőn a „lábatlan lu“ (mint Besenyődön mondanák) neki indítá se-bes (!) lépteit. Kiabálhatott aztán, hogy állja-nak meg, ő is itt van, hát már micsoda em-berség ez? Oda se fűlet a kundoctor ur. A fiskárius aztán magyarul és tótul emle-gette szűz-Máriát, meg a többi nagy és apró szentet, oly ékes s szivrelható mondatokban, hogy egy ott ácsorgó „t a l y i g á s“ is (hihe-tetlen, de igaz) megsokalta.

— Hát már mir larmáz a zur?

— Már hogy a Pityi Palkóba ne károm-kodnám, mikor lemaradtam a vonatról.

— Csak az a baj? Újjik fel hát na, itt a talygám. Utó l i r e m é n ü k e m i t m é g a S ó s t ó n.

És ugy lön. A fiskárius ur felült a két kerekű alkotmányra, s megérkezett a Sós-óra szerencsésen, jegyet is váltott s utazott tovább Beregszászra.

No de hát akármilyen lassan halad is a csiga, mégis csak halad az. És megérkez-tem 15 pengő-önmek eltűntetése után Kis-várdára, pont 1/12 órakor, s egy erő hatalom-mal „f i a k k e r r e“ lett bricska hátulós ülését egy zsidó polgártársal „m u t y i b a n“ kibérelvén, behajtottam végig-végig a kisvár-dai boulevardon, sziván egy talján cigáró szalma csutakját nagy kényesen.

És azután körül néztem Kisvárdán, mint te is tudni fogod kedves szerkesztő barátom, Kisvárdá hajdanában a Kisvárdai Szokoly Mi-hály tulajdona volt, kinek Griska Szerénával törtétt érdekes szerelmi epizodját már meg-nekelte Jósika valahol. Minthogy a szerelmi történetek iránt teljes életemben nagy előszet-tel viseltetem, résztvenni bennök pedig főgyönyörűségem közé tartozott, nagyon ter-mészetes, hogy Szokoly szerelmi félszékét, a hajdan híres kisvárdai várat is szerettem volna bevonni uti élményeim közé. Azonbau fájdalom! A feneketlen sár özönébe benne maradt kamáslim iránti tisztelet visszatarított minden újabb kísérlettől, s kénytelen valék beérni egy „m u s z k a n a k“ keresztelt, különben jó magyar ember K. urambátyám azon felvil-gosításával, hogy a kisvárdai vár csak rom már, melynek téglázónét nagyon megkevesbi-tették a jó kisvárdai patrióták, kik nagyrészt szép lassacska n e l s z á l l i t o t t á k, persze se kérve, se kérdeve házaik építéséhez. Külön-ben a várkertben egy „kuglizót“ állított fel pár év előtt az élelmes fiatalság, s nyáron a mult monumentalis emlékenél multat a jelen.

Kisvárdá mintegy 6-7 ezer lakossal bí-ró mező város, s felső Szabolcs-megyének köz-pontja, s azon időben, mikor még Debrecen-nek egy része is Szabolcs-megyéhez tartozott, felső Szabolcsnak székhelye volt. Terjedelmes vidéke lévén, eléggé élénk s főkép kereskedel-mi szempontból jelentékeny, mint semmi sem bizonyít annyira, mint Izrael élelmes ivadéka-nak itten köztudomásu elszaporodása. — A

város maga ren-den rendetlen. kal övedzve, al-séges ábrázatu-zepén pislogó lámpa, talán munk leheszen lékezetes mon-ez elég baj az városi emberne-logjárdán, mely lábbal felül-em-deszkából form-pontból külön-p a l l ó - b ó l, s ugyancsak sz-uebb tisztelt „paszkodjék.

A nép az ac dűledező há-ról-metszett me-de főinduló csu-l é z s i á t“ is-tora, daszkálja is mind olyan-sohasem kell ki nem is z s k i egy valóság-reértések elke-hogy az itt ne-cetoriu épen o-invacetoriu, m-püspök, s nevő-nak köszönik, hogy az eluev-s é k. —

Ne gond-hogy itt csupá-nem! A közélé-lámokat ver it-annak érettség-Igy legközele-gyobb érdeke-folyának a gyű-s ü l t e k“ ja-tia nemcsak-áldozatot hoz-zarandokol, s-fililereket.

A szüret-anzoban az et-kat ártott a f-a d e r o s z.

Ki ne h-párnak, a ked-vedve, humor-sem hagyott-összgyűjtve-hány sort az-Előkelő-atyjától a ne-maradt reá-akkori iróival-barátságban-lyeket magán-előtt gr. Tele-gyományai ké-láltak „Lavo-volt benne, Lavotta kezín-kapott; belő-költségeimre-hozzá.

Voltaké

Hozzá fordult

(Kéltap a palotáb

kisereit)

(Kiváratja magd)

Segíts rajtam,

N

Kelj föl és m

Ki bánt? Ki

Én a bolyon

Ne higye la

Szokása már

Bizonytal e

Ne hallgass r

Vádlott létéd

Nyomor vagy

Dajkája; gyé

Bizták, egye

Eddig nem g

De most, ho

A hálátlan n

(Le

E két csabít

És el akarja

Hogyan? Le

L e

Csak puszta

Szánalmatok

(Nyeg

életre méltó
sen nevének
igaz, hogy
nt. Az em-
lja a közön-
lebegő és
rt a „ferbli“
hat batosos
rtot pengő-
tsiga módra
zolja azon
énet, mely
yay-vasutat,
s a pártot,
val a tényt
nyiregházi
szra igye-
a nyiregy-
batlan lu“
indítá se-
hogy állja-
csoda em-
doctor
tótul emle-
gy és apró
ndatokban,
is (hihe-
?
ne károm-
ról.
nát na, itt
em it még
elült a két
a Sós óra
zott tovább

halad is a
megérkez-
után Kis-
ró hatalom-
ka hátulós
ty íb a n“
a kisvár-
án cigaró

rdán, mint
barátom,
szokolyi Mi-
Szerenával
nár megé-
a szerelmi
gy elősze-
nök pedig
gyon ter-
észket, a
ettem volna
ban fájdá-
ne maradt
t minden
lék beérni
különben
azon felvi-
csak rom
megkevesbi-
nagyrészét
k, persze
ez. Külön-
állított fel
nyáron a
a jelen.
akossal bi-
yének köz-
Debrecen-
tartozott,
terjedelmes
kereskedel-
emmi sem
es ivadéka-
ása. — A

elül.)
Te zörgetél

Hozzá forduljon minden elhagyott.
(Kélp a palotából. Utána nőkből és férfiakból álló fényes kíséret; közte Közömbösség és Anyagiság.)

Thalia.
(Kirántja magát Nyomor kezéből s Nemzetiség előtt térdre borul.)

Segíts rajtam, hatalmas nagy király!
Nemzetiség (jölemlé.)
Kelj föl és mondd szemembe, mit kívánsz?
Ki bánt? Ki ellen kérsz tőlem segélyt?

Thalia.
Én a bolygó Thalia vagyok.

Nyomor.
Ne higgye lány szavának, nagy király,
Szokása már a színlelés, hazugság.
Bizonytalannal fog szólni,
Ne hallgass rá.

Nemzetiség.
S ki vagy te vakmerő, hogy
Vádlott létedre váddal lépsz elém?

Nyomor.
Nyomor vagyok s e lányom nevelő
Dajkája; gyermekégre óta rám
Bízta, egyetlen társa én valék.
Eddig nem gondolt senki sem velem;
De most, hogy felnőt s megszépült kezem közt,
A hátlatlan már szabadulni vágy.

(Ledérségre és Nyegleségre mutatva.)
E két csabító meg utána jár,
És el akarja tőlem csalni őt.

Nemzetiség.
Hogyan? Ledérség és te Nyegleség!
Ledérség, Nyegleség.
Csak pusztá szánalomból.

Nemzetiség.
Ismertem
Szánalmatok természetét.
(Nyegleség és Ledérség szólni akarom.)

város maga rendetlen. A szó szoros értelmében rendetlen. A piac ronda, düledező házakkal övedve, alig tud felmutatni egy tisztességes ábrázatu épületet, s csupán a város közepén pislog nagy busan néhány homályos lámpa, talán csupán azért, hogy többalkalmunk lehessen ismételn Geothének azon emlékezetes mondását: „mehr Licht!“ És ez elég baj az ilyen egyenes uthoz szokott városi embernek, ki a Kisvárdát átszelő gyalogjárdán, mely áll egy az utca felszínén két lábbal felül-emelkedő két vagy három szál deszkából formált s két oldalt szépsézet szem-pontból különösen diszes árokkal körülfönt „palló“-ból, csak nagyon ingadozva járhat, s ugyancsak szűksége van, hogy a már fenyebebb tisztelt „m u s z k a“ karokba belesim-paszkodjék.

A nép azonban éppen nem hasonlít a pi- ac düledező házaihoz. Lelkes, barátságos, töröl-metszett magy ar. Igaz, hogy az elménc de főinduló csufondarósság a „m u s z k a e k l é z s i á t“ is emlegeti, melynek van kurá- tora, daszkálja, s invacetiuri-ja, hanem ezek is mind olyan derék magyar emberek, hogy sohasem kell kétszer mondai: „huncut, a ki ki nem is sz sz a!“ — Nehogy azonban vala- ki egy valóságos muszka ekléziát értsen, fél- reértések elkerülése szempontjából kijelentem, hogy az itt nevezett kurator, darakál és niva- ceteriu éppen oly kevéssé kurator, daszka, és invaceteriu, mint én vagy maga a kalomista- püspök, s nevéket csupán a poharazó „j u x“ - nak köszönik, mely azért nevez el másokat, hogy az elnevezés — szülte kacagásra i h a s s é k.

— Ne gondold azonban szerkesztő barátom! hogy itt csupán a poharakkal foglalkoznak. Oh nem! A közélet minden mozzanatának élénk hullámokat ver itt, mely a nép érdekeltségében, annak értséget, lelkesedését mutatja fel. — Így legközelebb s ma is folytonosan a legna- gyobb érdekeltség, s áldozatkészség között folynak a gyűjtések a szegény „török se be s ü l t e k“ javára, s a kis-várdai intelligen- tia nemcsak hogy maga jelentékeny anyagi áldozatot hoz, hanem a vidéken faluról-falura zárandokol, s szedegeti össze az emberbaráti fillereket.

A szüret jelenleg éppen folyamatban van, azonban az eredmény nem nagyon híres. Sokat ártott a fagy. Így aztán kevéssé bor lett, de r o s z.

Suhogó.

Humor.

— Bernáth Gazsi. —

Ki ne hallotta volna hírét Bernát Gás- párnak, a kedélyes jó öreg urnak, a kit jó kedve, humora, soha — még halála óráján sem hagyott el. Most midőn szellemi szikrái összegyűjtve kiadattak, mi is szenteljünk né- hány sort az ő emlékének.

Előkelő nemes családból származott, de atyjától a neven és a szegénységen kívül nem maradt reá semmi. Jogot végzett. Korának akkori íróival jó viszonyban, Petőfi Sándorral barátságban volt, kitől két levelet birt, a me- lyeket magánál ereklye gyanánt őrzött, halála előtt gr. Teleky Sándornak küldött meg. Ha- gyományai között egy lepecsételt levelet ta- láltak „Lavotta tiszteleddija“ címen; pénz volt benne, melyet a birtokából átengedett Lavotta kéziratáért és arcképeért a zenedétől kapott; belől ez volt olvasható: „Temetési költségeimre.“ Szegény öreg! nem nyult volna hozzá.

Voltaképen író nem volt. Csak baráti

unszolásaira tette papírra (kék papírszeletekre, melyeket ő Bernáth-bankóknak nevezett) egyes tréfáit, elmés ötleteit „Freskó képek“, „Kaca- gányok“, „Gazsiadák“ cím alatt. Tréfáit oly komoly tekintettel adta, mintha igazak volná- nak s meghalt úgy, mintha az is csak tréfa volna. Öregnek nem ismerte őt senki, csak megöszült ifjunak. Gyenge testi szervezete dacára elég tisztességes aggkort ért el, 67 évet. Utolsó szava is jellemző élc volt. Összes adósságát a lipótvárosi basilika fölépítésére hagyományozta.

Eredeti ötleteit, élceit összegyűjték ha- lála után, most jelentek meg a Franklin-társu- lat kiadásában a következő sajtósági cím alatt:

„Bernáth Gáspár adomái, élcei, apró Freskó képei és Gazsidái; összegyűjté hátra hagyott özege a s z a m a r k a n d i p ü s p ö k.“ A csinosan kiállított könyv ára: 1 frt. 20 kr. Ime egy kis — kóstoló.

Egy ködös napon találkozott Gazsi bácsi egy viadéki celebritással a lánchid elején. A vidéki panaszkodott a nagy kód ellen, mely egészen elrablá tőle a kilátást a feje- delmi Budára és az ősz Gellértre.

— Soh'se busulj barátom! — vigasztalá őt Gazsi, legalább nem látod a f e k e t e s á r g a zászlót!

Albrecht főherceg körútjában történt, hogy egy tiszta magyar falu kirukolt lakossága ék- telen vivát! vivát! kiáltásokkal fogadta. „Éljen“ nem hallatszott egy sem. A főherceg kíséretéből megkérdi aztán valaki a jegyzőt, miért vivatoznak ezek, hiszen tiszta magyarok, miért nem mondják inkább, hogy „éljen“?

— Jaj méltóságos uram — felel a jegyző, füle tövét vakargatva, nagy sora van ám ennek. Ugy kellett ezekben jóformán bottal bele verni a „vivát“ szót, mert az a veszett természetük van hogy az „éljen“-t nem tudják kimondani egy- magában; azonnal utána teszik, hogy „Kos- suth Lajos.“

Képviselőválasztások idejéből.

— Hová megysz Gazsi?
— Vidékre.
— Képviselőnek?
— Nem. K o r c s m á r o s n a k.

— Olvasta Gazsi bátyám, hogy mi van megint az „Allgemeine“-ban?
— Ugyan mi?
— Hát az van benne, hogy a németek adták mindig a magyaroknak a föntartó elemet. Vajon mi lehet az a „föntartó elem“?
— Alkalmassint a — hozenträger.

Törvénykezési szemle.

— Itt és mánt. —

Gyors és olcsó a mi igazságszolgáltatá- sunk; mutatja az, hogy a székellyhidi kir. járásbírószék telekkönyvi hatósága még az ez évi januárban beadott kérvényeket sem intézte el. Igaz, hogy személyzete csekély, járásbí- rója erélyes és szorgalmas, de az ügyforgalom még megkivánna egy albiró, és két kezelő hiva- talnok kinevezését ily nagy területű járásbíró- ságnál.

Mit szóljunk a d e r c s k e i járásbírószék- ről? Hol a járásbíró régóta beteg, az egy sze- mélyben igatoló, kiadó, tollnok, pedig közelebb honvéd gyakorlaton volt, így nem csoda, hogy a júliushó közepén betárgyalt ügyekben, — hol többi közt tanuballgatás rendeltetett el, — mai

Elég!

Szóljon most e leány.

K ö z ö m b ö s s é g.

Ugyan miért

Fáradsz, uram, e csöcselék bajával?

Hadd végezzék ezt ők maguk között.

Mit érdekelne sorunk tégedet?

N e m z e t i s é g.

Hallgass. Kisértő szavaid miatt

Sok szenvedést, sok bánatot hagyék

Már gyógyítatlanul. Most szemeim

Előtt van az, ki tőlem vár segélyt,

És én ne hallgatnám meg panaszát?

Elég! Ne szóljon többé senki közbe.

Beszélg leány: Ki vagy és mit kívánsz?

T h a l i a.

Égben születtem, földre küldtetem,

Az égi eszményt földön hirdetem;

Híradtetem azt, mi szép, nemes dicső,

Az ember lelkét égig emelő.

Erényt hirdtettem, tiszta érzetet,

És igazságot mindenek felett.

Híradtettem hősiséget, honszerelmet,

Feláldozásra buzdítam a keblet;

Azt hirdtettem, hogy szent a férfi szó,

És a becsület mindennél előbb való;

Ha nő jött hozzám és ügyelt reám,

Hűségre, szendéségre oktattam;

S ha ifjú lányka leste hangomat,

Kérdvén, mi az, mi boldogságot ad:

A lányka megtanulta keblemen.

Mi a valódi tiszta szerelem.

Mit fenn az égben, sugáros hazámban,

Dicsőt, nemest, magasztos szepet láttam:

Azt vágytam itt valóvá tenni én,

Hogy mennyet alkotván a föld színén,

Feledjem el száműzetésemet,

S leljem fel itt elvesztett egemet.

N e m z e t i s é g.

Ah mily világot gyújtál éjszakámban,

napig sincs a tanuk kihallgatására határidő- tüzve, az ítélet pedig, bizonyára csak a jövő évben lát napvilágot.

H.-Nánás járásbírósa talán a felozla- tástól felelémében nem tudja magát néha-néha tájékoztatni? Bezzeg H.-Hadház, — mely mint előbbi, telekkönyvvel van felruházva, — megfe- szített erély és szorgalommal dolgozik, pedig erről is rebesgeti a fáma, hogy beolvasszják va- lamelyikbe.

H.-Böszörmény s H.-Szoboszlóról nincs mit szólnunk, megteszik kötelességüket úgy, mint a többiek, míg a debreceni kir. já- rásbírószék tevékenység, ügybuzgalom és szor- galomban felülmúlja mindegyiket.

Ily hét kir. járásbírósa van a debreceni kir. törvényszéknek: nemde gyors és olcsó azért a mi igazságszolgáltatásunk?

Vidéki levelezés.

(Saját levelezőnkül.)

Sámsom, oct. 10.

Az aratás, szüret, tengeritörésnek vége Falusi életünk egyhangúvá lett, ezen egyhangu- ságot azonban egy megdöbbentő történet fei- rázta álmából.

Az eset következő. Boda János tekintélyes gazdag polgár a Dienesvároson Debrecenben 17 db. marhát el- adott s a pénzzel visszatért községünkbe.

Kedden este fiával Sándorral, ennek ne- jével s unokájával lefeküdtek.

A gyertya oltás után fél órával a torná- con menyé a következő szavakat hallá: Itt la- kik Ludman Ambrus ur? A hangra Bodó Sándor is felébredt s azt felelé, hogy a kérdezett nem itt, hanem a község másik oldalán lakik.

Gyujtsanak egy gyertyát, szólalt meg egy más hang. Erre Boda azt felelé menjenek a konyhába, lesz ott, de ezek a kérészt folytatták mire Boda felélt s kifelélt indult. A mint a kü- szöbre ért, a gazok egyike egy kurta nyelű fo- kossal fejére egy súlyos csapást intézett. A rendkívül erős ember nem rogyott össze, ha- nem a tornácra leszaladván, az istállók felé szaladt. A rablók egyike utánna, de szerencsé- re a gazember a sikos talajon elbukott. Boda elért az ólakig s „atám ragadjon puskát rab- lók vannak itt“ szavak után segélyért kiáltott Megrémült felesége szintén.

A zajra a cselédség, a szomszédok feléb- redtek, miközben a rablókknak, kik hármian vol- tak sikerült az éj hályában eltűnni.

A gazok egy kalapot hagytak ott ugyan, de erről kilétük nem fedeztetett fel. Erős gya- nu van azonban néhány rossz hírben levő em- berre.

Az eredményről annak id-jében értesitem a „Polgártárs“-t. Isten velünk! r. l.

H. Szoboszló, oct. 10.

T. Polgártárs! Nagy nehezen ugyan, de mégis felemelem tollamat, hívén, hogy e leve- let vivő valami nagy nehezen el tud uszni a nagy sárban eljuttatja azt az ön részére; azért mondom nagy nehezen, mert magam nem me- rek kiindulni, három napi eső okozván oly po- ccsolyás világot, hogy azon csodálkozom, akad oly ember, ki elmeri mondani: ha ősapánk el- tudott járni az ilyen sárban, el tudhatunk mi is pedig ily kortól elmaradott egy-két ember ki- vételével egész városunk. Azonban hagyjuk ezt a keserves kifakadást, hisz így is falra borsót hányunk.

Szüretelünk, illetve szüretelnénk, ha vol- na mit, bezzeg most pedig elmondhatnók, „bő

Mily új életre költél lelkemet!
Mit álmodozva annyiszor kerestem,
Miert hō vágygyal anyiszor epedtem:
Fölletem végre szép eszményemet.
Az álmkép valóvá lesz szavadra,
Tudassa a homályos sejtelem:
Most ismerem, most éreztem már a vágyat,
Mely szívemet zaklatta szüntelen.

A n y a g i s á g (hizelgőleg hozzá sémul.)

Ne nyisd meg ábrándoknak szivedet
Csak a valóság nyujt igaz gyönyört.
Ködkép az eszmény, meg nem foghatod;
Nem gyujtja az mámorra agyadat,
Nem hozza dobogásba szivedet.
Több évet lelsz az én meleg karomban,
Mint eszményed hig, foszló kebelén.

N e m z e t i s é g.

Menj álnok nő! Soká voltam rabod,
Bilincsedet most végre széttöröm.
Távozzál innen, hagyd el földemet,
Örök száműzetésbe küldelek.
S hogy utadon kísérőd is legyen,
(Közömbösségre mutat.)

Menjen veled e rozsz tanácsadó,
Ifjuságonnak átkos szelleme,
Ki annyi jótól széptől foszta meg.
(Közömbösség, Anyagiság kérélyg térdre borulnak.)
Távozzatok, többé ne lássalak.

(Közömbösség, anyagiság el.)

S te ifjú lány, nyujtsd kezedet felém,
Magam mellé, trónomra vesslek én.
(Megfogja Thalia kezét)

N y o m o r (hangos zokogással)

S mi lesz belőlem vénségemre most,
Ha elveszitem e hű társamat,
Kit gyermekégre óta nevelék,
Hogy aggkoromban támaszom legyen?

N e m z e t i s é g (Ledérségre és Nyegleségre mutat.)
Helyete kárpótlásul mi legyen

szüretet nagy csizmát“ Borunk kevés lesz, mod- hatni semmi. No de hogy élneek a korcsmá- rosok?

A városi tanácsra reá irtak a szerb tö- visek kiirtatása végett, el is rendelte, megbiz- ván a rendörkapitányi hivatalt a rendelet ke- resztülvitelével. — Szegény város, hát csak akkor tesznek e öljáróid valamit, ha parancsot kapnak, mikor nyilnak már meg szemeid?

Bizottsági tagjaink I. kerületből id. Fe- kete Péter, Kovács Gábor, itju G. Tóth Mi- hály, Kercsi Gábor a polgári elemből Szivos Géza főjegyző; a II. kerületből Somogyi Já- nos a polgári elemből, Fekete Sándor, Nagy Sándor, Fogthúti János az írástudók közül; a III. kerületből Ceglédi Lajos, Cseke Jakab Tóth János, Kun Bálint a polgári osztályból.

Elhatározatot, hogy minden megyegyül- és után az eredményről számot kérnek az egyes bizottsági tagoktól, még pedig négyülésen ke- rületenként. (Nagyon helyes. Szerk.)

Carinus.

Szovát, oct. 4.

A kishaza népéről önnek még nem mond- tam el mindent, pedig még van sok, a mit pél- dányképp állíthatnánk némely környékbeli köz- ségek elé.

A kis haza népe előjárású, a rend és pontosságot tartja szem előtt, gondoskodik mindenek előtt a rend szigorú fenntartása fe- lett, úgy, hogy nálunk verekedések nem is fo- dulnak elő; kiszabja a munkakezdés idejét a földmivelés minden ágában, melyet a legponto- sabbán megtart minden lakos; szépen beszedel- geti a néptől executio-nélkül azok adót, úgy, hogy év végén megtörténik, hogy több a be- adott pénz, mint kivette volt, szóval előjárók olyanok, kik méltán megérdemlik az elismerést.

A mi a népnevelést illeti, ez is érdemes a felemlítésre, mit Kiss József tanfelügyelő ur nem is mulaszt el, valahányszor megjelen, sza- vakban kifejezni. A tanítók szorgalmasak, a ta- nitványok a lehetőleg teljes számban futják át az iskolai évet. — Ujabbban egy új iskola épí- téséért tervezik, mely jövő évben lesz felépítendő a Debrecen városa által átengedett pusztá telken.

Az egészségügy terén sem vagyunk hátra az egészségügyi tanács meg tesz mindent, mit tehet. Van orvosunk is, Szoboszlóról járván át minden héten hozzánk, dr. Hetényi Lipót orvostudor ur. Terveznek egy állandó orvosi ál- lomás felállítását is.

A bizottsági tagok a megyére itt is meg- választattak. Kétfalvi.

Gazdasági levél Szatmárból.

— Oct. 9. —

„Véka eső — köből sár“, ennek a köz- mondásnak betű szerinti értelmét csak mi tudjuk kellőleg felfogni, itt a számos mentén. Pár nap óta hull az áldás a nyakunkba onnan felülről, illetőleg hullana, ha az ereszt alá nem húzódnánk előle. Van már olyan sarunk, hogy nem bírnak kimozdulni hat ökor segítségé nélkül. E miatt aztán az ösi munkák szünet- telnek. Szántani, vetni nem lehet, szüretelni nem szüretelünk, mivel nincs szőlőskertünk, a tengeri szedés, szénabördés ideje itt volna, ha ki tudnánk az udvarról mozdulni. Így aztán pipaszó mellett csak politikálgatunk, képzelt- ben a muszkák háta megékeztünk s a Du- nába fulasztjuk az egész szoknyás ármádiát! A mezőkön nem foglalkozhatván, dohányt simitunk a magas kormány számára. Vidékünk sok és jó dohányt ad be évenként a kormány- nak s egyik pénzforrásunkat ez képezné, ha

Tied e két arcátlan csabító;
Kinozd, gyötörd őket kedved szerint.
Ledérség, Nyegleség (térdre borulnak.)
Felséges ur, légy hozzánk irgalommal!

N e m z e t i s é g.

Az irgalom szót ti sem ismertétek.

Nyomor, ragadd meg, a tiéd ők!

N y o m o r.

Jertek!

L e d é r s é g, N y e g l e s é g

Hagyl el banya!

(Elfutnak.)

N y o m o r.

Nem menekültök!

(Utának fut.)

N e m z e t i s é g (Thalidhoz.)

Enyém vagy végre és én a tied.

Előre, népem, díszítsétek őt fel.

Mint a király aráját illeti.

(Két udvarhölgy fényes palástot bo- rit Thalia vállára, más kettő diade- mot helyez fejére.)

Lépj palotámba, az legyen lakod,

Léj boldogságot és nyugalmat ott.

T h a l i a.

Hosszu bolyongás, hanyatás után,

A nyugalm tanyája vár reám;

Jó tetted hozza meg jutalmadat:

Mert e hajlékba költözök velem

Az égi eszmény tisztán, szennytelen;

S ki hajlékomban engem fölkeres,

Ott megtanulja azt, mi szép s nemes.

(Nemzetiség Thalidat a palotába vezeti. Indul.)

elég jól fizetnek a beváltó hivatalok. De bizony megtörténik az gyakran, hogy a legszebb dohánnyért sem adnak többet 8-10 forintnál. — Igaz, hogy dohánytermelő gazdánk nem akarunk haladni s az okszerű termelés legegyszerűbb törvényeit sem akarják ismerni. A simitásnál az egyenlő levelek osztályozására semmi tekintettel nincsenek, simitnak a hogy jön — mindent együvé. A fajokat sem válogatják meg, annak örülnek, ha minél nagyobb a dohány levele; a száritásnál is kezdetlegesen, száritó színekről nem gondoskodnak, hanem az ereszt alját meg a sövény oldalát tele agatják zöld fűzrékkel, hadd verje ott az eső, hadd süsse a nap — gondolják nagy bölcsen, nagyapánk is így cselekedett.

Mindezek dacára is állíthatom, hogy a szamoshatú dohány nem igen vallana szegyént a kösisségi, szabolcsi s a hajdusági dohánnyal mellet, sőt erejére felül haladja azokat. Van-ek egyes gazdák különösen, kik egy kis „pipába való” küön szednek, külön kezelnek a magok számára, s már ilyenkor a simitás mellett megkínálják belőle az érdemesebb vendéget. No azt mondatom, hogy Verpelétén sem pipáznak különben!

Másik rendes foglalkozása népünknek az esős őszi napokban a kender-munka. Nem is gazdasszony az minálunk, a kinek 100 rőf vászna nincsen évenként. Abból szabják aztán a családnak összes fehérneműt, meg azt a fehér vászon ponyvát, a melyről már messziről megismertük hajdan a szatmár megyei szekereket a debreceni piacon. — Minden háznak kellő számú rokkája szövészeke van, s a leány még kiskorában megtanulja a fonást, szövést. Azok a boldog emlékeztető fonókák még itt folyvást dívatban vannak a téli hosszú estéken.

A házi ipart a mi népünkél nagyon könnyen meg lehetne honosítani, mert alig van ember, a ki kisebb-nagyobb mértékben ne értene a faragáshoz, vesszőfonáshoz stb. Egész háztetőket megcsinálnak, összevégnak a mi embereink, pedig sehol sem tanulták azt. — Csinos szekérszöveget, vesszőkosarakat készítenek házi használatra. Igaz is, hogy van famű elég s van fűz a Szamos mentén.

Kiseb piacainkon az élet ára következő: Buza m. m. 9 frt, kétszeres 6 frt, gabona 4-5 frt, ár 4 frt, zab 2.50 kr. köböként. Őszi vetésünk még kevés van, szántái nem tudunk. A kápostá olcsó les.

Gáthalmi.

— Vidék. Pápan az ezelőtt három évvel épített színház teljesen leégett. A tüzoltók nagy eréllyel működtek. Az épület 5000 ftig volt biztosítva. **Dévény-ujfalú** és **Zamac** között államvaspálya egyik vonalán a szenes kocsi elvált a mozdonytól, a nyíláson a fűtő leesett a sínekre, hol a mozdony összezuhan. **Az arдай** ref. templomot legközelebb szentelték fel. Az templom 15000 frtba került. **Zsombolyán** Szulejman pasa hozzájuk intézett táviratát ünepélylyel ülték meg. Az ünepély után 5000 frtot s félmáza tépést külték fel a török konzulátushoz. **Kolozsvártól** a Beresényi Béla „gróf Dormándi Kálmán című darabját sikerrel adták elő. **Marosvásárhelyen** a bécsi conseruatorium két növendéke Snitzer Sabina és Julia hangversenyteret adtak a török sebesültek javára.

Ismeretterjesztő.

Thea.

(Ném. Thee, franc. Thé, ang. Tea, chinainy. Tscha.)

Chinában a fekete thea készítésénél a thea levele gyékényre szörva száritatik, az összeszurodott termény férfiak által e célra készített vedrekben meztelen lábbal golyóvá alakítottatik, — miközben a levelek egymással összesodortatnak s fölösleges nedvességet elvesztik, — összesodorva, fonott kasokon, széntüz fölött száritatnak folytonos kavarás közben, — a hőségnek azonban 100° C-on fölül emelkedni nem szabad, mire rostáltatnak, kevertetnek s kiválogattatnak, végre a pakolás előtt — a munka közben fölött nedvesség eltávolítása végett — még egyszer száritatnak, így rakatnak önmellezzel bélelt ládába, melyek befroasztatnak, hogy minél kevesebb változáson menjen át a thea a szállítás alatt. A chinai használatra szánt thea azonban a napon száritás után tüzfölött csak egyszer száritatik. A zöldthea Hupheh tartományban a gyöngye hajtások finom szőri hegyeinek száritása által nyeretik mindjárt az idény kezdetén. — Az orosz thea a chinai theához hasonló zamatu, miután nem megy annyi kezelélen át, mint a tengeri uton szállítottak. A levelek szárait miután külföldi kereskedők nem veszik, — dacára, hogy épen oly tulajdonokkal bírnak, mint a levelek, maguk a chinaiak használják föl.

A szállításra szánt theát szagosítani is szokták különböző kellemes illatu növények virágaival, Sambac Jasminnal, szagos Aglujával Camellia sassangua-val, Olea fragranssal stb. sőt hamisítani is, mi azonban a termelő helyeken ritkán történik, leginkább fehérfűz (salix alba) levéllel; festésre használják berlinikék, indigó, curcuma, s fehér föld. (A hamisítás és festés leginkább Cantonban eszközöltetik, inon van a Cantonban gyártott „Canton made” elnevezés ellentétben „Country”-val; innen az Imperial Canton made ára kilonkint 98-150 krajcár, míg az Imperial country-é 116-300 krajcár.) A vörös thea (Hung-ch'e) inkább sötétbarna mint vörös

színű, hanem kivonata vörös (innen elnevezése). — A fekete thea porából, a fanyírás s más kezeléseknél nyert hulladékokból készítették a téglathea, az által, hogy a hulladékok gőzzel nedvesítettnek, fedőcserepekhez hasonló formákba sajtóltatnak s szabad levegőn nap- és más hőség kizártával gondosan száritatnak. A téglatheák közül legrosszabb a nagy zöld téglá, jobb a kis zöld téglá, legjobb a kis fekete téglá, mely jó thea hulladékból készítették. — (30 kilogr. zöld thealevelekből nyerhető naponszáritás által 8-10 h/g. — Tüzfölött száritás által 100 h/g vesztit sulyából 8 h/g szárat, 15 h/g port és 67 h/g Congó-theát.)

A chinai zöld thea fajai közül nevezetesebbek: az Imperial- vagy Császárthea (golyó- vagy löporthea — gun-powder) nagyszemű, golyó alakúra sodrott levelekből áll, kékeszöld színű; a Haysan vagy Hyson nem szemcsés, hanem oldalt összesodrott levelekből áll, kékesbe játszó zöldes színű; ehhez hasonló a Younghaysan, csekélyebb a Tonkay és Haysauskin.

A chinai fekete thea fajai: a Pecco (Caravan thea) mely a legfinomabb, leggyöngébb, selemnemű szörökkel fűdött levelek s hajtásokból áll. A legfinomabb Peccothea Peccovirágnak nevezetik, ez azonban Európába rendkívül ritkán jő, habár nevével találkozunk (de nem valódi) mert Chinában is ajándékképpen kapható; csekélyebb a Pecco-orange. — A Pecco a theák legdrágábbika. — Ösmerekek még a Caper, Oolong, Souchong, ez igen finom kellemes szagu, szintén finom gyöngye levelekből áll, viráthea (Ciansin) néven szerepel a legjobb s 0.84-1.00 h/g-os csomagokban jó kereskedésbe; a bohea jelenleg leggyakrabban hozatik Európába, erősen száritott, nem egészen finom levelekből áll, de igen jól tartható; csekélyebb a Canton-Bohea; a Congo (Chongfu) igen erős, kevésbé kedvelt, finom gyöngén sodrott levelű.

Keletindianban (Assam) kissé körülményesebb a theakészítés. A leszedett levelek ugyanis egy éjen át vékonyan rétegezve szabadlevegőn állanak, kissé megfolyadván, másnap reggel a theakészítők által kéz között nagy golyókká alakítottatnak, s mindaddig hengerítettnek, míg a kívánt sodrott alakot mindenik föl nem vette, ekkor számos ilyen golyó nehéz kendőkkel befedve tartatik pár órán át, mi alatt sajátosog erjedés áll be, a levelek a hőség következtében megbarnulnak, innen kivétetvén, a golyók fölbontatnak s mintegy 3 percig vasüstökben száritatnak folytonos kavarás közben oly hőnél, melyet a kéz alig képes elviselni, ez befejeztetvén, a levelek ismételen sodortatnak, néhány óráig a levegőn hagyatnak, a midőn barnaszínük feketedni kezd a theaházakban egy méter magas vashengerekre terített bambus gyékényeken a padozat nyílásaiban rakott fátüz fölött kiszárittatnak; ezen száritásnál — mely egy nap s egy éjen át tart — gyékényekkel befedve a két hüvelyk vastag thearéteget. Másnap reggel a barna- és vörös színűek, a nagy és rozszul sodrott levelek lehető gyorsan kiválogattatnak, hogy a thea nedvességet ne vonjon magához, miáltal megpenészednek s zamatát vesztené, a kiválogatás után rögtön bepakoltatik vagy pedig előbb osztályozatik; az első nagy nyílásu rostán át nem eső nevezetik Congou-theának, az áteső Pekoe-souchong-theának, melyből kirostáltatik a Pekoe, ebből a Flowery Pekoe. — A szétörtött levelek legnagyobb Theapor (Brocken tea) nevet visel, apróbb a Dust, Pekoe-részekkel kevert a Pekoe Dust — Az osztályozott theák még egyszer széntüz fölött száritatván megméretnek s olomtartalmu cinnel bélelt ládába pakoltatnak s befroasztatnak. A Pekoe 36-39 h/g-os, a Dust 50-, a Souchong 40-42-, a Congon 31-35 h/g-os ládába szállítatik s Koosthda, Calcutta s London piacán árvereztetik el.

Jóságuk szerint sorozva a keletindiai thea fajai az Orange-Flowery-Pekoe, Pekoe, Brocken-Pekoe, Pekoe Dust, Pecco-Souchong, Souchong, Brocken-thea, Congou-Dust. A tiszta Pekoe-nak jól sodrott, rövid, szürkésfekete levelekből kell állania, keverve egyes ezüstfehér vagy narancs sárga szörös levélhegyekkel, mentnek kell lennie minden penészságtól, s a fővő vízzel (használatlan) 1/2-1 percnél tovább nem szabad állania, sem sok rummal, tejjel vagy cukorral kevertetnie, különben

finom zamatából sokat vesztit. — Souchong tisztább barnaszínű mint Pekoe, hegyüktől megfosztott erősebben fejlett levelekből áll. A Corcon külsőleg a souchonghoz hasonló de nagyobb sodrott szemcsékből áll.

A náluok kiskereskedésekben előforduló: Congo, Souchong, Pecco, Imperial, Tonkay, Haysan s császárthea pergamentpapírba, stanniolba, bádógszelencékbe pakolva 1/10-, 1/5-, 1/2 s 1/1 fontos vagy ezeknek megfelelő kilós csomagokban árulatik. Ezen theák sokszor tisztátalanítottatnak már egyszer kifűdött levelekkel, s csak is miután nem annyira sodrottak, különböztethetők meg, habár nehezen a valódi árutól.

A thea száraz helyes szagos anyagoktól távol tartandó. A zöld thea világosabb oldatott ad, mint a fekete, s kevesebb Caffeint s több cersavat tartalmaz.

A chinai theához hasonlóan használatik Délbrazilában s a La-plata államokban a Maté- vagy Paraguaythea, mely az örökzöld téli magyal cserjének (Ilex paraguariensis) vékony gallyakkal kevert leveleiből áll, és sárgászöld színű darabos ágakkal, vegyes por alakjában jó kereskedésbe. Levelei szintén tartalmaznak caffeint; kesernyés, gyöngén zamatos izü kivonata frissitőleg hat, újabbban Európában is hozatik, mintegy 23.400.000 h/g. Különbön Sumátrában az 1.2 % caffaintartalmazó kávéfa levelet is használják thea készítésre.

Kraproth kutatásai szerint, a thea használata már a 265-419-ik években ösmerttes volt a schi-schue nevű chinai irat említi, hogy Wang-mung minister t theát (chinai nyelven Ming-Uscha) A 4-ik században használta, 600-ik éven egy zap a chinai császárnak fejfájás ellen ajánlotta, melyet a thea megis szüntetett. Nálunk Európában a 17-ik században ösmertették meg a hollandok, különben Oroszországba már előbb betvetett egy mongol követtség által, de nem lett kedvelté. Jelenleg nagy mennyiség hozatik be Anglián s Oroszországon át, leginkább élvezetik Angliában, Hollandiában, Oroszországban stb. Mint ez a következő táblázatból kitünikl ugyanis 1868-1871-ig.

Felhasználtott	fejenként,	behozott
N.-Britanniában	1.640 h/g	69.556.800 h/g
Ész.a.m.egy.államban	0.514	19.862.800 „
Hollandiában	0.448	1.653.800 „
Oroszországban	0.122	8.752.050 „
Schweicban	0.029	780.950 „
Vámegyletben	0.0100	860.750 „
Franciaországban	8.0095	368.400 „
Belgiumban	0.0080	46.600 „
Austria-magyarorsz.	0.0005	184.800 „

Magyarországra behozott 1071-ben a vámhivatalok följegyzései szerint Románia s Szerbia fölül 150 h/g, Szerbia jelé kivitetett 50 h/g, (más statisztikai adatok Magyarországra vonatkozólag: hiányzanak.)

Kihozottat a Chinai Birodalomból, 1872-ben Mindennemű thea 97.268.779 h/g. Japánból 1869-ben mindennemű thna 6.749.568 h/g. Brit indiából 1871-ben 8.164.800 h/g, más adatok szerint Jazán évi kivitele 8.400.000 h/g s Jáva évi termelése 1.680.000 h/g.

Thea kapható: Angliában For am, Mason és Co. 182. Piccadilly, London. Oroszországban Oesterreichisch-russische Generalagentur. St. Setersburg (hol mindenféle kiviteli cikk kapható.

Dr. Koós Gábor.

A „Polgártárs” életének második évnegyedi folyamába lépett. Szükségességét behozonyítja s életre valóságáról elismerés a közönség pártolása. Tovább is folytatja lapunk pályafutását. A jelen okt.—dec.évnegyedre eső előfizetési pénzeket tisztelettel kérjük mielőbb beküldetni.

Mi újság?

* Csonka honvéd jár kel az utcán s kéreget nyilvános s magán helyeken városunkban szegénynek jobb lába térden alól hiányzik, ott

maradt valamelyik csatában. Inség és nyomor- teljes életet kénytelen élni a hazaért küzdött vitéz, és a szemlélőknek bus sohaj tör ki ajkán: mért nem lel helyet a nyomor embere, ott a rokkantak házában, avagy nem ilyenek számára van a berendezve?

* **Személyi hír.** A debreceni függetlenségi párt elnöke, Patay István pár nap előtt Budapestre utazott.

* **Jellemző.** Egy helybeli lapban az igazságszolgáltatás hanyarúsága ekként jellemeztetik: oly rongyos az, hogy kilenc macska nem foghatna benne egy egeret; és továbbá: nedves időben száz felül csap be rajta a víz; és végre: az embernek nem egyszer, de tiszter kell meghalni, míg az ügye elintéztetik.

* **A debreceni színház** egykori tagja Szabó Ida asszony, az aradi színházhoz szerződöttetett, s oda már el is utazott.

* **Függetlenségi** pártgyűlés lesz ma délelőtt 10 órakor a függetlenségi kör helyiségében. A gyűlést elnök távollétében Kertész István alelnök hívta össze.

* **Üdvözlő iratott** küldött a debreceni szabadelvű párt — Tiszta Kálmánhoz névnapja alkalmából. Aláírva Tóth Antal elnök.

* **Színházi újdonságok.** Lesz mit nézni. Teme sváry Lajos színházunk derék igazgatója mindent elkövet, hogy a magasabb műigényeket is kielégítse. Legközelebb elő fognak adatni a következő dráma, vígjáték és színű darabok: Tilos uton, Ravaszság és nagylelkűség. Önkéntes tüzoltók. Nők orvosa. Lamberth család. Szenteskedők. Az utolsó Frangepánok. Ezredes és kapitány. Egy rögeszme. Százszorszép. Egy női gonosz szellem. Móz's. Ifjabb Frommont és idős Risler. Godelot-hotel. A nagyon szép asszony. Dora. Ferreol. Dromandy gróf. Az operettek között pedig: Kisasszony feleségem. Javotte. Kapitány kisasszony. Bőregér, Midás király füle. Római fuvalás. Kilótt szem. stb. Az igazgató társulatát jelesbűnül jelesbű tagokkal fogja szaporítani. Így többi közt a pesti népszínház régiebb tagjaiból is szerződöttetett. Melegen ajánljuk ez ügy felkarolását a közönségnek.

* **Csengerből** értesítenek bennünket, hogy az ottani derék ref. lelkész, az emelkedett szellemű Nagy Bernát közelebb váltott jegyet Fehér Gyarmatról Ilyés István ref. lelkész kedves és kitünő miveltésű leányával, Ida kisasszonnyal. Az áldott jóság s a megtestesült becsületesség mindkettő. Innen az Isten áldása sem maradhat el. Ohajtuk is lelkünk őszinte érzéséből!

Útált az óra, de nem a nagytemplom tornyában, hol régen elfelejtette már azt, hanem a főiskolában, hol naponként a csengetyűvel ütgetetik azt. Kár hogy sem a nagytemplom, de különösen a főiskola épületében az udvaron nincsen óra, pedig nem csak méltó, de szükséges volna az.

* **A magyar irodalmi önképző társulat** szavalati szakosztálya a napokban megalakultván, elnökét Torma Károly; jegyzővé Varga Lajos; vál. tagokká Bögös Lajos és Szondi György választattak meg. Kitarást és előmenetelt.

* **Táncitanítások** javában folynak már városunkban, Alföldi Károly ügyes és szakképzett tánctanár e hó 8-án kezd meg tanóráit a főpianon Rakovszki fele háznál, 2139. sz. a. hol esténként, ugy napközben varga-utca 2256. sz. a. a beiratások eszközölhetők. Ajánljuk öt mind a két nembeli fiatalok szives pártfogásába.

* **Vaday Lajos** székhelyi ügyvéd tulajlevő esetéért a helybeli ügyvédi kamara által az ügyvédség gyaorlatától tiltatott.

A szerkesztő levélszekerénye.

— Gáthalmiak. Nehezen taloltok ti ott holdogulni. Azért „ne izélj”. Ért-Tarcsa. Ugyan miért tudsz annyira hallgatni? A hó végén talán láthatás, ha egy nem jörok, mint előbb. Löcse. Tomorség a fő. Budapest. Ugyan, hogy van lelketek annyira hallgami? „Neki.” Csütörtökön és pénteken este kevertelek. Szívet után voltunk. Mikor lesz „tekintély”? Suhogónak. Üdvözöllek a távolban. Csak minél gyakrabban írj. A másik is megy. Kapod?

Szatmári Károly,

felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos. Főmunkatárs **Vadon Sándor.**

Forgách Károly
ékszerész
DEBRECENBEN
tőpiac, özvegy báró Josincyné háza alatt.

Ajánlja dusan felszerelt tüzletét, legújabb divatu ékszereit, brillant, gyémánt, karperecek, Broschok, függők, gyűrűk, medaillonok, férfi s női pecsét- és karika gyűrűket legnagyobb választékban, arany s ezüstből hosszú és kurta láncok, gyertyatartók, kompot tálak, kanalak, kések, ugyszintén kapható 6 s 12 személyre való evő eszközökben, igen izlésteljesen összeállítva.

➔ Minden darad hiteles próbával el va n látva, ugyszintén mindenféle javítások lehető legutányosabb eszközésére is készséggel ajánlkozik.

Legjobb minőségű
buk k faszén
POSSZERT JÁNOSNÁL
saját erdejéből jutányos áron kapható
Debrecen,

E l a d ó
250 darab két éves jó faj,
fehér jó karban lévő és egyenlő
s e r t é s
Csepén Fogarassy Aurélnál
vasuti állomás : Fekete-Ardó.

Előfizetési díj: Az előfizetési

Mozog

A genfi convezetes meggyeliek méltán denkit, hogy a socialismus mit E határozatok demokratia sz hogy a vélemény által bizottsá rását és az eg másik határoz egy kifolyása. tia párt tagjai nak megfelelő juknak közvet rekvéseit. Ez jelszót: „Igye ra fektetni töre az egyes orszá cél feladása re tért foglalh E megáll Szakítást minden osztá homlokegyene Átmenet a mi gatas törekvé nek azon ter palatra kívánt jövöben fekv lépésről-lépés A social hivei e felfogá Budán tartott hevesen tiltak tás ellen, mi építenék elve mat vettek, programjuk nek itt nálunk meiknek Ált lasztása az eg tól; ingyene gyenes igazsá helyezetének pontba fogla delmeikre pr A legelfo lesz bevallan és természeti mot hagyott, hogy e pont társadalom f által egy száz nos szabadelv nál tovább kednek. Az ingy még a legkon

Gyermek Most a Nem bár A mult Tündér Fénynye Es a jöv Nem lát Oh a jel Emel, ő Rejtély Erénym Örvendj Soh sem Mindig Multtá l